

Bébreceeni független Újság

politikai napilap

Még mindig nem ért véget az osztrák polgárháború!

Dollfuss kegyelmet kínál azoknak a lázadóknak, akik csütörtök délig megadják magukat

„Az Istenre kérem a zendülőket, lássák be, hogy elég volt már a véráldozatokból” — A szerdai véres csaták után irtoztosan megnőtt a halottak és sebesültek száma

Működik a hóhér

Bécs, február 14. Tegnap délután három órákor Bécs külvárosában teljes erővel fellángolt a harc a lázadó szociáldemokrata és kommunista munkások és a kormányhatalom csapatai között. A küzdelem éjjelig tartott, Bécsben tegnap már helyreállították a világítási üzemet, a munkásnegyedekben kivilágított uccákon folytak a harcok, szóltak a puskák és a gépfegyverek s a rendőrség segítségére hívott tüzérék hegyi ágyúkkal lötték a munkásházakat, amelyek mindegyike egy-egy vára a szocialista zendülésnek.

A kormányhatalom úgyszólván lépésről-lépésre haladt előre, a „hadszintér” igen sok fontos pontját elfoglalta, a lázadók azonban újabb épületeket, hídakat és

hídfőket szálltak meg s ezeknek a birtokáért előlről kezdődött a harc gépfegyverekkel és ágyúkkal.

Éjjel tizenkét órákor elcsendesült minden. A kormányhatalom nem támarta a lázadókat, a lövöldözés megszűnt, az ágyúk elnémultak és a véres zendüléstől felzaklatott főváros a körülményekhez képest nyugodtan töltötte az éjszakát.

Floridsdorfban és a Laaerbergen az ellenfelek a hajnali szürkületben újból farkasszemet néztek egymással. A kora reggeli órákban

a kormánycsapatok megkezdtek a tüzelést a tüzérség támogatásával, hogy a mai nap folyamán végleg likvidálják a harcokat ezen a két helyen is.

a szocialisták megvitatták a helyzetet. Wallisch kijelentette, hogy el kell hagynia Bruckot, mert a köztársasági védőszövetség helyzete tarthatatlanná vált, tekintettel az ellene küldött karhatalmi erők túlsúlyára. Erre a kijelentésre az emberek nagyrésze eldobta fegyvereit és elhagyta a képviselőt. Csupán 120 ember maradt mellette, de ezek is eldobálták puskájukat és csupán revolvereiket tar-

tartották meg.

Ez a hír a Schutzbund olyan tagjaitól származik, akik Wallischt követték az erdőbe. Wallischt és vele maradt társait üldözik.

Stájerország különböző helységeiben a köztársasági védőszövetség tagjai saját jósáztukból megjelentek a csendőrsőknél és önként beszoigáltatták fegyvereiket.

Floridsdorfban a szocialisták gépfegyverekkel, aknavetőkkel, kézigranátokkal bőven el voltak látva

Bécs, február 14. (11 óra 25 perc.) A városban ma délelőtt is nyugalom van, de reggel óta ismét hallani a floridsdorfi ágyúk dörgését.

A lakosság számára tulajdonképpen nyugtató, hogyan tudnak a szocialista védőszövetségbeliek a kormányhatalom tüzérségével szemben ellenállást kifejteni.

de az, aki a harcterpet a megengedhető közelségből megtekintette, láthatta, hogy a szocialisták nyilván rég megállapított terv szerint, taktikai tekinteteknek kitű-

nően megfelelő hadállásokat építettek ki. Ezenkívül ágyúkkal ugyan nem, de

gépfegyverekkel, kézigranátokkal, aknavetőkkel a jelek szerint jól el vannak látva, úgy hogy rohamokat vissza tudnak verni.

Az ellenállás eddigi sikerének egyik magyarázata továbbá az, hogy a floridsdorfi lakosság segíti a schutzbundereket.

A Floridsdorfnál harcoló csapatokat, amelyeket a tegnapi szakadatlan harcok kimerítettek, ma gráci csapatokkal váltották fel.

A Karl Marx-udvarban újból fellángolt a harc

Bécs, február 14. (Déli 1 órákor.) A harcok Bécs külvárosában délutánra lényegesen elcsendesedtek. A beavatottak arra számítanak, hogy a délutáni órákban, vagy legkésőbb estére a nyugalom teljesen helyreáll.

Délben 12 órákor új harcok tüzeltek fel a Karl Marx-udvarnak nevezett városi háztömbben.

A köztársasági védőerő a ház körül elrejtőzött és a rendőrséget és a katonaságot részben rejtékhelyeikről, részben az ablakokból lötték.

A Bécsből Prágába vezető vasút-

vonalnak Bécestől Nussdorffig terjedő része, amely körülbelül 5 kilométer, állandóan tűz alatt áll.

Ennek következtében ott a vasúti forgalmat be kellett szüntetni.

Változatlanul folyik a harc Floridsdorfban, azonban minden jel arra mutat, hogy a katonaság és a rendőrség győztes marad. A délelőtti folyamán Floridsdorft katonaság szállta meg, Kremsből és Korneuburgból hozták a katonákat.

Floridsdorf képe valóságos háborút mutat.

Szerda reggel: robbannak az aknák és granátok

Bécs, február 14. A kora reggeli órákban csak elvétve hallatszott egy-egy nehézárná robbanása. A tüzérség csak

nyolc óra tájban kezdte meg ismét a tüzelést.

Véres események Linz környékén

Bécs, február 14. (10 óra 40 perc.) Linzi jelentés szerint Wolfsegg-Trauntal szénbányaterületén a Schutzbund néhány tagja nyílt terepen lövöldözni kezdett négy katonára, akik egy súlyosan sebesült bajtársukat akarták elszállítani. A katonák közül három elesett. A közelgő katonai osztagokat szintén tüzeléssel fogadták. A katonák a vadállatias harcmodor miatt végsőkig felháborodva a Schutzbund tagjai közül néhányat a helyszínen felkoncoltak.

A Linz közelében fekvő Waldhof vendéglőnél a Schutzbund vonalához közelgő katonai gépkocsit, amelyben a gépkocsivezetőn kívül egy százados foglalt helyet három katonával, gépfegyvertű fogadott. A gépkocsinak mind az öt utasa elesett.

Linzben a Schutzbund 350 tagját elfoglalták, köztük Koref képviselőt, valamint a helybeli munkáskamara elnökét s egy városi tanácsost.

Felbomlott a mura-brucki zendülők serege

Grác, február 14. Wallisch Kálmán, az ismert szociáldemokrata képviselő, a köztársasági védőszövetségnek géppus-

kákkal és kézigranátokkal jól felszerelt 400 emberével együtt a Mura-Bruck környékén levő erdőbe húzódott vissza. Itt

1 liter 13 darab nagy oroszhal

55 FILLER

Üvegbetét 10 fillér

Kontsek Géza

k. r. t.

Az uccák tábori ágyúkkal vannak telve, a katonákat mozgókonyhákról táplálják, feltűzött szaronyú puskákkal, rohamsisakos katonák járnak az uccákon.

Az első két nap mérlege: 600 halott

Bécs, február 14. Az áldozatok számát még nem lehet tudni, de a vidéki áldozatokét is hozzávéve, nem esünk messze az igazságtól, ha egész Auszriában 600 körül becsüljük azoknak a számát, akik az utolsó negyvennyolc óra alatt életüket veszítették a harcokban.

A törvényszék orvostani intézetében nincs már hely a halottak számára

Bécs, február 14. Rendkívül érdekes, hogy a köztársasági védőőrség milyen fantasztikus úton tesz szert fegyverre és municióra.

Nem ritkaság, hogy a szociálistákkal rokonszenvező tűzoltóság azzal az ürüggyel, hogy tűzhöz vonul fel, fegyvert és municiót szállít a községi házakban levő szorongatott elvtársaknak.

A mai nap folyamán több halottnál-

Kevés a börtön és kevés a hóhér

Bécs, február 14. A bécsi rendőrség fogháza is annyira zsúfolva van, hogy tegnap már a kerületi kapitányságok fogdáira került a sor, de ezek is annyira meg teltek, hogy a rendőrségnek ma már helyiséget kellett bérelnie, hogy a letartóztatottakat el tudja helyezni. De nemcsak a törvényszéki orvostani intézet és a fogház van zsúfolva, hanem a hóhér is kevésnek bizonyult, mert az igazságügyminisztérium a statárium számára ma újabb segédhóhért nevezett ki és Linzben, ahol a jövő kedden lázadás címén egész sereg köztársasági védőőrt állítanak rögtönítélő bíróság elé, egy szobafestő személyében még egy hóhért nevez-

A kigyulladt floridsdorfi munkásotthon robbanástól féltik

Dollfuss kancellár ma délelőtt az osztrák hadsereg két tábornokának kíséretében főhadnagyi uniformisban felügyelői körutat tartott a floridsdorfi és meidlingi harcok fölött.

Délután háromnegyedháromkor Floridsdorfben az egyik munkásotthon váratlanul kigyulladt és nagy lángokban ég. A tűzoltók a munkásotthon felé tartanak, hogy a tüzet eloltsák.

Felakasztottak egy munkást, akit a statáriális bíróság halálraítélt

Bécs, február 14. A bécsi rögtönítélő bíróság, amely ma délelőtt ült össze, hogy tíz vádlott felett ítélezzék, akik azzal vannak vádolva, hogy tegnap délután a hietzingi gyermekotthon kertjében összeverődtek és fegyveresen megtámadták az ottani rendőroket, ma délután félháromkor hirdette ki ítéletét.

A rögtönítélő bíróság az egyik vádlottat, Münichreiter Károly 43 éves munkást kötélt általi halálra ítélte, a többi kilenc vádlottat — akik valamennyien 18—20 éves

A munkásotthont és az északi pályaudvart a katonáknak sikerült rohammal bevenniük.

Az északi pályaudvaron elfogott szociálista munkásokat letartóztatták. A Floridsdorf közelében levő Leopoldau gázműveket a katonaság ma délután 12 órakor elfoglalta. A gázművekben igen sok fegyvert találtak.

Súlyos összeütközés híre érkezik a Wolffsegrauenthal-i szénbánya központjából is. Az ottani munkások három csendőrt megöltek. A katonák, amikor a munkásotthonra ma délelőtt kitértek a fehér zászlót és a katonaság behatolt a munkásotthonba, a megölt három csendőrt megtorlaszolt a köztársasági védőőrség három tagját a helyszínen felkoncolta.

Mind a tíz vádlott a köztársasági védőőrség tagja.

Ez az első politikai ítélet, amelyet a rögtönítélő bíróság Ausztria területén hozott. A vádlottak valamennyien láza-

dás címén kerültek a rögtönítélő bíróság elé.

Délután fél 4 órakor Münichreiteren végrehajtották az ítéletet.

Grácban, Steyrben és Mura-Bruck környékén még délután is ropogott a fegyver

Bécs, február 14. (Délután 3 óra 10 perckor.) Stájerországból érkező közlések szerint Grác környékén még folynak kisebb akciók. A védőőrségség tagjait, akik Eggenberg felé vonulnak, a katonaság feltartóztatta. A stájerországi kremsi szénbánya kerületben a védőőrségség tagjai elsáncolták magukat.

Gráci magánjelentés szerint Wallisch Kálmán Bruck környékén a védőőrsé-

ség több tagjával elsáncolta magát.

Steyrben a védőőrségség tagjai a városból a magaslatokra vonultak, de a végrehajtó hatalom sakkban tartja őket. Hátszáz embert elfogtak.

A bécsi távirati iroda alaplatannak jelenti ki az a jelentést, amely szerint a bécsi helyi védőőrségségi csapatok Bécs felé vonulnak.

Tanktámadás a meidlingi lázadók ellen

Bécs, február 14. A meidlingi kerületben ma délután a kormánycsapatok támadást intéztek a meidlingi községi ház ellen. A nagyterjedelmű épületömbön a védőőrségség tagjai elsáncolták magukat. A kormánycsapatok 2 óra hosszat gépfegyverrel lötték az épületet. Végül egy páncélos kocsi vetődött harcba. A tüzelés előtt az asszonyoknak és gyermekeknek megengedték, hogy holmijakkal együtt elhagyják a házat. A védőőrségség tagjai valamennyi ablakból hevesen viszonzták a tüzelést. Egy assz-

zony életét veszítette.

Bécs, február 14. Meidlingben még folyik a harc. A kormánycsapatok különböző épületek ellen intéznek támadást. Köztük a kisebbségi egyesület cseh iskolája ellen is. Floridsdorfban ezidőszent házkutatást végeznek valamennyi épületben. A cseh és szerb katonai attasé a harc területére akart menni, hogy megtekintse a csatározást. A rendőrség azonban felkérte az attasékat, hogy vonuljanak vissza.

A felkelők repülőgépről röpcédulákat szórnak a bécsi uccákra

Berlin, február 14. Prágából jelentik a Német Távirati Irodának: A cseh szociáldemokrata Pravo Lidu külön kiadásban közli, hogy az osztrák felkelők repülőgépről röpcédulákat dobtak le Bécsben. A cédulákon megígérték, hogy a vidékről rövidesen segítséget hoznak a kitartásra buzdították a munkásokat.

len gráci jelentés szerint a megszőkött murabrucki polgármesternek, Wallisch Kálmánnak levágot fejét Grác közelében megtalálták. Valószínű, hogy a vele menekült volt hívei ölték meg.

A STATÁRIÁLIS BÍRÓSÁG ÚJABB HALALOS ÍTÉLETE

Bécs, február 14. A rögtönítélő bíróság délután vonta felelősségre Weissel György mérnököt, a városi tűzoltóság egyik tisztjét, aki az elmúlt napokban több ízben a tűzoltó szerkocsin csempészett löszert a Floridsdorfban harcoló munkásoknak. Weissel mérnököt bűnösnek mondták ki és köztöltési halálra ítélték.

Bécs, február 14. Innitzer bécsi hercegérsek felhívást intézett a bécsi néphez, amelyet felszólít, hogy hagyja abba a harcot és az ellenfelek nyújtsanak egymásnak békeajánlatot.

DOLLFUSS KANCELLÁR RÁDIÓSZÓZATA A LAZADÓKHOZ

Bécs, február 14. Dollfuss kancellár ma este a rádión keresztül beszédet intézett a közönséghez. Rámu ott arra, hogy a bűnös lázadás a linzi szociálisták köréből indult ki. Örömmel szegelte le, hogy a marxistáknak az általános sztrájkra való terve csak részben vált be. Miután a munkásság egy része erőszakhoz folyamodott, a kormány kénytelen volt bevezetni a statáriumot.

— Az Isten szerelmére kérem azokat, akik fegyverrel állanak velünk szemben — mondta többek között a kancellár —, lássák be, hogy elég volt már a véráldozatokból és az emberi életek megsemmisítéséből, hiszen önmaguktól is be kellene látniuk, hogy ezek a véres akciók az állam hatalmával szemben nem egyebek örült próbálkozásnál, az államnak pedig kötelessége minden erővel biztosítani a rendet még akkor is, ha ezzel a lázadók úgy a maguk, mint a családjuk életét és létfenntartását veszélyeztetik. Mint kancellár kijelentem, hogy a kormány még egy alkalmat kíván nektek adni a megtérésre. Aki ma este 11 órától kezdve tartózkodik minden törvényellenes cselekedettől, vagy csütörtök reggel

tek ki.

A hóhérok neveit egyelőre titokban tartják és csak annyit árulnak el rólok, hogy a háborúban mind a hárman hasonló foglalkozást űztek.

Meisl Hugó lakását romma lötték

A heiligenstadti Karl Marx-udvar körüli harcoknak egy ártatlan károsultja is van, Meisl Hugó osztrák futballszövetségi kapitány ebben a községi házában lakik és lakása valóságos romhalmazz lett. Egész bútorzata és berendezése tönkrement.

A hatóságok attól félnek, hogy a floridsdorfi munkásotthonban, ép úgy, mint a szociáldemokrata párt központi helyiségeiben általában, nagyobb mennyiségű munició van felhalmozva és ennek következtében ez a munició fel fog robbanni.

A hatóságok intézkedésére a floridsdorfi munkásotthon körüli szomszédos házakat kiürítették.

fitalemberek — a rendes bíróság elé utalta.

VIGSZINHÁZ

MA UTOLJARA **16 ÉVEN FELÜLIEKNEK**

A rejtelmek filmje

No 17. A TITOKZATOS HÁZ

Előadások 5—7—9 órakor.

AZ ELSŐ ELŐADÁS MERSEKELT HELYARAKKAL

Ujváros

MA UTOLJARA
az előző két napon igen szép sikerrel
szereplő
MAGYAR DALCSOKOR
EGYÜTTES

SZABÓ INY, TEGHZE GERBER
MIKLÓS és GÁRDONYI SÁNDOR
művészek fellépésével.
Film-műsor:

A SZÍVRABLÓ

Főszerepben: **HANS ALBERS.**
Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.
Az első előadás mérsékelt helyárrakkal.

Hét órától déli 12 óráig a végrehajtó hatalom szerveinél jelentkeznek, az — kivéve a lázadás felelős vezetőit — kegyelmre számíthat. Holnap déli 12 óra után azonban senki semmi körülmények között nem tarthat számot a megbocsátásra.

Új versenytárgyalást tartanak az Erdősor burkolására

Tudvalevően a város versenytárgyalást tartott a Horthy Miklós út és az Erdősor burkolására. A munkák odaítélésére vonatkozó közgyűlési határozatot felterjesztették a belügyminisztériumhoz, ahonnan most jött le a döntés. A szerint a belügyminiszter jóváhagyta a Horthy Miklós sugárút burkolatási munkáinak vállalatba adását, amely munkát a Magyar Aszfalt Rt. kapott meg, míg az Erdősor burkolatásának vállalatba adására vonatkozó részt a miniszter megsemmisítette azzal, hogy a munkákra újabb szűkebb versenytárgyalást kell tartani, amelyre a jelenlegi legolcsóbb vállalkozót is meg kell hívni. A miniszter kötött (cement) makadámval, vagy nem alakított kiskockakövel kívánja burkoltatni az Erdősort, tehát olcsóbb fajta burkolattal.

Az ügyet a polgármester a legközelebbi kisgyűlés elé terjeszti, hogy a versenytárgyalás kiírását sürgősen rendelje el azzal, hogy az ajánlat az anyag hitelezésének számbavételével történjék.

A Szabolcska Irodalmi Társaság műsoros estje

Változatos műsor keretében és szűfolt hallgatóság előtt zajlott le a Szabolcska Irodalmi Társaság február 14-én megtartott estje, melyet dr. Fráter Sándor megnyitó beszéde után a Frontharcos Dalárda szép éneke vezetett be. Zajos tetszést arattak: Szikszay Julia, ki a Tábori Piroks és Józsa József, ki a Körössy Kálmán hangulatos versét szavalta el. Rábóld Gusztáv tartalmas és mindvégig magas színvonalon álló előadása után Dáry Lillike zeneiskolai növendék gyönyörű ködtette a hallgatóságot a Turcsányi Jenő művészi zongorakísérete mellett előadott magyar dalaival. Szilágyi Béla egy szép versét szavalta el nagy hatással Kiss József. Kiemelkedő száma volt a gazdag műsornak néhány orosz dal, melyet tamburica és harmónika kíséret mellett Nagy Imre és Horváth Mihály adtak elő meleg érzéssel. Bihari László egy szelímes novellájának a felolvasásával, Solti István egy orosz táncnak a szédítő előadásával, Liptay Rózsika hatásos szavaltával arattak megérdemelt sikert. — Ugyancsak zajos sikere volt ifj. Jámbor Lajosnak, aki ezalkalommal a verséből olvasott fel. A kiválóan sikerült estét a Frontharcos Dalárda magasan szárnyaló szép éneke zárta be.

Dr. Balázs Endre hajdúszoboszlói orvos vakbéloperációjának nyomait háborúban szerzett hasszűrésnek állította és felvételte magát a hadirokkantak közé

Balázs sohasem volt a fronton, még a közelében sem, sőt mindent elkövetett, hogy ne is kerüljön a frontra — Fegyelmi és család miatt bűnügyi eljárás indult ellene

Ismeretes, hogy dr. Balázs Endre hajdúszoboszlói orvos körül különböző ügyek miatt állandó harc dult. Dr. Görgey Márton vármegyei tiszt főorvos eljárást is indított ellene. Ujabb ismét igen érdekes dolgok derültek ki dr. Balázs Endrével kapcsolatban, amelyek nemcsak fegyelmi eljárást vontak maguk után, hanem ügyészi beavatkozásra adtak alkalmat.

Dr. Görgey Márton tiszt főorvos tavaly áprilisban megtudta, hogy

dr. Balázs Endre orvosa a rokkant felülvizsgáló bizottságnak és maga is hadirokkant illetményeket élvez.

A főorvost ez annál is inkább meglepte, mert tudta, hogy dr. Balázs Endrét rokkantá nyilvánítása iránti kérésével a hajdúszoboszlói és 1925-ben a vármegyei rokkant felülvizsgáló bizottság elutasította, mert

nem tudta katonai okmányokkal bizonyítani, hogy fogyatkozása a háborúból ered.

A tiszt orvos utána járt a dolgoknak és ekkor megtudta, hogy dr. Balázs Endrét a honvédelmi miniszter 1932-ben vette fel a hadirokkantak közé azzal, hogy dr. Balázs Endre 1914 szeptemberében a Lemberg körül folyó harcok alkalmával hasszűrészt kapott és így lett rokkant. Rokkantá nyilvánítását különben ekkor a hajdúszoboszlói felülvizsgáló bizottság is javasolta, amelyek

ekkor dr. Balázs Endre már orvosa volt.

Ennek alapján azután

dr. Balázs Endre 1933 január 1-től 1934 január 28-ig fel is vette a rokkant illetékeket,

mintegy 400 pengőt. Dr. Görgey Márton ekkor dr. Balázs Endre volt hadtestéhez, a kassai katonai parancsnoksághoz fordult, illetve e hadtest iratait őrző debreceni parancsnoksághoz. Ez iratokból azután kitűnt, hogy

dr. Balázs Endre egyáltalán nem volt a fronton, még a közelében sem, sőt mindent elkövetett, hogy ne is kerüljön a frontra.

Ezt igazolja az a négy orvosi bizonyítvány is, amelyekkel ezt el is érte. Az egyik bizonyítványt dr. Hudovernig egyetemi tanár, a másikat dr. Simon József hajdúszoboszlói orvos, a harmadikat a debreceni helyőrségi kórház parancsnoksága, a negyediket pedig dr. báró Herzel Manó igazgató főorvos állították ki. Ezek a bizonyítványok 1914 szeptember 1. és 23. közti időben keltek és tanúságuk szerint dr. Balázs Endre, aki 1914 augusztusában vonult be a munkácsi ezredhez,

idegessége miatt könnyebb szolgálatra való beosztását kérte, ami meg is történt.

1914 augusztusától októberig tehát folytonos orvosi vizsgálatokon volt dr. Balázs Endre, sőt

ez idő alatt vakbéloperáción is átesett, ami úgylátszik alapul szolgált a későbbi hasszűrésnek.

Ezeknek a tényeknek megállapítása és hozzá történt jelentés után a hon-

védelmi miniszter felkérte az iratok és újabb vizsgálatot rendelt el, aminek következményeképpen

most érkezett le a végzés a királyi ügyészséghez, hogy a további eljárást indítsa meg, egyben a honvédelmi miniszter tördelte dr. Balázs Endrét a rokkant állományból, illetékeinek fo-

lyósítását megszüntette.

A királyi ügyészség most család miatt megindította az eljárást, a vármegyei hatóság megindította a fegyelmi eljárást,

az államkincstár pedig a jogtalanul felvett rokkantsági illetékek visszatérítése iránt megindította a peres eljárást.

A szovjet 40.000 méter magasra szeretne felereszteni egy automatikusan működő sztratoszféra léggömböt

Tallin, február 14. Mint Moszkvából jelentik, a jövő hónapban, valószínűleg március 20-án egy automatikusan működő sztratoszféra léggömböt fognak felbocsátani. A léggömbön egyetlen ember sem foglal helyet. Valamennyi

készülékét és a leszállást végző berendezést a távolból, az egyik csillagvizsgálóból fogják irányítani. A léggömb legalább 14 óra hosszat marad levegőben és 40 ezer méter magasságba emelkedik.

A hivatalos és kitaposott magyar irodalom harca a Csokonai Kör irodalmi ülésén

Előadó és elnök vitája a három évtizedes problémában

A Csokonai Kör szerdai felolvasó ülésén szokatlanul parázslott fel a hivatalos magyar irodalom és a kitagadott magyar irodalom vitája Herczeg Ferenc értékelésénél. A helyzetet a debreceni irodalmi viszonyok magyarázzák. Itt mégsem lehet hazaárulónak bélyegezni a modern magyar irodalom képviselőit, mintahogy a budapesti hivatalos írói körök megteszik a problémák csillagával bélyegez magyar írókkal, félreismerésből és írói elfogultságból. Sőt... A Csokonai Kör örökös tagjának választotta és előadói pódiumra állította a kitagadott magyar irodalom meggyőződéses, tehetséges tagját, Juhász Gézát, aki emellett ennek az irodalmi mozgalomnak országosan ismert kritikus és számontartója is. Mit várt a Csokonai Kör Juhász Gézától, aki az Ady Társaság ügyvezető elnöki tisztében, a magyar irodalom külföldi ismertetésében, kritikáinak, előadásainak, tanulmányainak kiapadhatatlan sorozatában nyitott mellel állt mindig a hivatalosan el nem ismert irodalom ügyének védelmére? Talán azt, hogy elhallgatja véleményét? Juhász Géza sohasem volt dúrva támadó, kritikája sohasem frecskelt szárral, de az igazságot sem hallgatta el sohasem.

Juhász Géza tanulmánya elején felvetette előadásának szempontjait, hogy a görögötüzes, tömjénes Herczeg magasztalással szemben, kritikai Herczeg méltatást akar adni. Meg is tette. — Herczeg iskolai drámája, a „Bizánc” alakjain keresztül mutatott rá, menyire közhelyes, frázisos szemlélet mozgatja a darab szereplőit. Herczeg tragédiái helyzet-tragédiák és nem a kor tragikus lelkéből fakadóak. A vígjátékban inkább otthon van Herczeg. Kifejtette, hogy hogyan, miért lett akadémikus vezéríró, de rámutatott éppen az akadémikus Gyulay Pálra, hi-

vatkozva arra a túlértékelésre, amelylyel a hivatalos irodalmi világ Herczeg Ferencet elhalmozta.

A tanulmány, amelynek váza kissé szegletesebben mutatja az előadást, mint ahogy az Juhász Géza ismert, nemesen mértéktartó modorában elhangzott, válasza készítette az elnöklő Pap Károly irodalomtudóst, aki védelmébe vette Herczegt a kritikával szemben, majd nem akarva kiélezni a helyzetet, azzal zárta hozzászólását, hogy az időhöz fellebbez.

Ezen a szokatlanul vitát kiváltó előadáson kívül a többi műsorszámok programszerűen folytak le. Zoltai Lajos tanulmányát pompás korrajz, megjelölt erő és az újonnan felkutatott adatok bősége tette rendkívül értékesé és élvezhetővé.

Péterffy László tanulmánya finom eszközökkel ismertette Herczeg Ferencet, mint regényírórt. Baja Mihály és Benke Tibor ízes költeményekkel arattak zajos sikert. Masits Miklós szavaltai egészen elsőrangú képességet és hanganyagot sejtettek, mostani sok darabot, különböző költőket felölelő teljesítménye elnagyoltságot és hiányokat mutatott. Kevesebb több lett volna.

Mindezek előtt Pap Károly elnöki megnyitójában megemlékezett az irodalmi élet aktuális eseményeiről, a bécsi Madách előadásáról, a Herczeg jubileumáról, majd kegyeletes szavakkal méltatta az elhunyt Móra Ferenc érdemeit, aki mint verbeli elbeszélő, utánozhatatlan szépséggel öröklötte meg ennek a népnek és földnek minden sajátosságát.

Néhányan hiányolták, hogy a debreceni születésű és innen útnak indult Londszer Elek haláláról nem történt megemlékezés ebben a sorban.

(k.d.)

Czencz János kiállításának sikere

A Déri-múzeum kiállító-termében ma nyitotta meg kiállítását Czencz János, a világhírű magyar festőművész. A kiállításra csaknem félszáz remek képét hozta el a mester, többet híres aktjából, ízes, pompás zsánerképeket, bravúros tájképeket. A szép kiállítás a mester meglepően leszállított árai folytán sok debreceni úricsaládnak ad alkalmat arra, hogy értékes képekhez juthasson. A kiállítást előkelő közönség látogatta s ma már több képre vevő is akadt.

Három és fél évi dologházra ítétek egy utazót

Grósz Sándor 35 éves utazó, jelenleg a soproni dologház lakója, állt tegnap a törvényszék dr. Tóth Kálmán tanácsa előtt.

Grósz Sándort az ítéletkönyv 3 évi dologházra ítélte csalásért, sikkasztásért és lopásért, Grósz ellenben semmisségi panasszal élt.

A tegnap tárgyaláson az elnök ismertette a vádiratot, amely szerint Grósz 1929-ben Máté Györgytől annak öccse, Máté András részére több ízben pénzt csalt ki, azzal az ürüggyel, hogy az öccse betegen fekszik. A pénzt azonban magának tartotta meg. A Békéscsabán lakó Máté András ruháit, fehérneműit pedig ellopta és elzalogosította.

A törvényszék felemelte Grósz Sándor büntetését 3 és fél évi szigorított dologházra. Az ítélet jogerős.

Debreceni költők ismertetése a Levente Otthonban

A Levente Otthon Péterfia uca 28. szám alatt február 18-án este 8 órakor ismét megkezdte vasárnap esti kultúrelőadásait. Borbély Jenő interpretálásában bemutatásra kerülnek Gulyás Pál, Juhász Géza, Oláh Gábor, Baja Mihály, Fényes Jenő, Térei Sándor, stb. írók munkáiból szemelvények.

A műkedvelő gárda: Piroška Klárka, Pásztor Mancika, Liptai Rózsika, Fegyverneki Vilike, Schwarcz Sándor, Durkó István, Homonnai Tibor, Farkas Andor, Bucz Béla, Márton László, Borsos Ernő, stb.

A vasárnapi műsor a következő: 1. Nyitány. Játssza a regős zenekar. 2. Dr. Gulyás Pál verseit ismerteti Borbély Jenő. 3. A Csaradi. 4. Tárogatón játszik Boldogh László. 5. Áldott rossz ember. 6. Jazz-nótákat énekel Márkus Tibor. 7. Mandolinon játszik Durkó István. Műsor után tánc.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 14-én, szerdán a következő bejelentések történtek:

Születések: Béres Gyula magántisztviselő, fiú; Gyula. Klein Zoltán mézszáros, leány; Ágnes. Földi Gábor gazdálkodó, fiú; Gábor és 5 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Varga Imre—Gajdos Ilona. Liebermann Jenő—Földes Evelin. Kiss József—Hamza Margit.

Halálozások: Marjai Imre ref. 23 éves, Pavillon-laktanya. Lőrinczi Jánosné Fegyverneki Zsuzsanna ref. 68 éves, Apponyi u. 45. Silberstein Julia ref. 67 éves, Kishegyesi út 40. Abai Imre ref. 8 hónapos, Macs 29.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZEDÉSEKÉRETEIT.

Ascher Oszkár, Kóbor Tamás, Márai Sándor, Nagy Endre, Pünkösti Andor, Zsolt Béla, a vasárnapi irodalmi est szereplői

Debrecen szellemi élete az elmúlt néhány év alatt oly nagy lépésekkel haladt, hogy színjében a fővárossal versenyezhet. Ez a fejlődő szellemi élet csúcspontjához közeleg most és úgy hisszük, a vasárnapi irodalmi est sokáig élmény marad.

A súlyos gazdasági viszonyok okozták, hogy nevesebb írókat csak egyenként üdvözölhetünk debreceni pódiumon, de most az Ujság előzékenysége és a debreceni magántisztviselők agilitása folytán egyszerre lesznek itt az újabb magyar irodalom reprezentánsai.

Felesleges arról vitatkozni, hogy ki nagyobb, Márai Sándor-e, vagy Zsolt Béla. Az egyik elmélyedő komolysággal ép úgy megtalálta az utat a közönséghez, mint a másik szarkazmusával. Mindkettő azok közül való, akik beérkezettek és megérdemlik a sikert.

Kóbor Tamás mint író és publicista egyaránt népszerű és nemrég megjelent

regénye érdekes bizonyossága annak, hogy mily éles megfigyelője és krónikása a legújabb idők problémáinak.

Pünkösti Andor szellemessége, frői tehetsége méltó az est többi szereplőjéhez.

Nagy Endrét jól ismeri a debreceni publikum. Hiába búcsúzik évek óta a színpadtól, a közönség nem engedi távozni és szellemessége biztosítja az est humorát.

Ascher Oszkár szintén régi kedvence a közönségnek és a rendezők ügyességét mi sem bizonyítja jobban, mint ez a „ráadás”, hiszen Ascher Oszkár egyedül is biztosítaná a sikert.

Ennyi nagy név, ennyi kitűnő szereplő mellett érthető, hogy a debreceni közönség legjava készül a vasárnapi előadásra és az Arany Bika nagytermét megtölti az érdeklődők tábora. Jegyek a Menetjegyirodában korlátolt számban még kaphatók.

Két pengő adósság elengedéseért vállalta hitelezője büntetésének leülését az adós

Érdekes ügyet tárgyalt tegnap a törvényszék dr. Tóth Kálmán tanácsa.

A vádlottak padján két lopásért elítélt debreceni napszámos ült: Iványi Imre és Oláh Gyula.

Az történt ugyanis ez év elején, hogy Oláh Gyulának be kellett volna jönni a debreceni fogházba, hogy kitöltse 8 napi büntetését. Oláh Gyula helyett azonban Iványi Imre jelent meg. Az ügyészségen magát Oláh Gyulának vallotta és meg is kezdte a büntetés kitöltését. A második napon azonban kiderült a csere, mert egy lopásból kifolyólag az igazi Oláh Gyula is, immár személyesen, a debreceni fogházba került.

Bűnpártolás és közokirathamisítás miatt indult eljárás Iványi ellen, Oláh Gyula ellen pedig szintén közokirathamisítás volt a vád.

A tegnapi tárgyaláson Iványi Imre eladta, hogy Oláhnál lakott. Nem volt munkája, sem ennivalója, szállásadójának is tartozott már, így hát valóságos

kényszerűségből ráállt Oláh ajánlatára, hogy kitölti helyette a büntetését. Oláh ezzel szemben nemcsak 2 pengő adósságát engedte el, hanem még 4 pengőt ígért neki, sőt enni is adott.

Oláh Gyula tagadta ezt. Ittas állapotban átadta ugyan Iványinak a fogházba utaló végzést, de Iványi maga ajánlkozott, hogy leüli helyette a nyolc napot, mondván, hogy legalább ez idő alatt lesz mit ennie.

Iványi közben két barátját nevezte meg és kérte ezeknek tanukénti kihallgatását.

A hallgatóság sorából ekkor beszólt az egyik barát, Boldi Zoltán:

— Kérem engem nem lehet tanuként kihallgatni, mert végighallgattam a vádlott vallomását.

Az elnök azért mégis kihallgatta. Megkérdezte tőle, honnan tudja ilyen pontosan a törvényt.

— Tanultam kérem az iskolában — felelte a 17 éves Boldi — a polgári jogokat és kötelességeket.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűviz naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József viz alhasi megbetegedések esetében gyorsan és mindig enyhén hat.

Vallomása során elmondta, hogy nem volt jelen, amikor Iványi és Oláh a büntetéséről tárgyaltak.

A másik tanut, Kiss Zsigmondot a fogházból vezették elő. Ez elmondta, hogy először Szabó Gyurka nevű barátjuk jelentkezett, hogy Oláh helyett kitölti a büntetést, neki azonban nem volt bajusa és így nem volt eléggé öreg, hogy a 35 éves Oláh helyett jelentkezhetett volna. Szerinte Iványi maga ajánlkozott erre.

A bíróság ítéletében bűnösnek mondtotta ki Iványi Imrét közokirathamisítás vétségében és bűnpártolásban és ezért 2 hónapi fogházra ítélte. Oláh Gyulát csak közokirathamisítás vétségében mondták ki bűnösnek és ezért 2 hónapi fogházra ítélték. Az ítélet ellen úgy a vádlottak, mint az ügyész fellebbeztek.

A frontharcos csoport összejövetele

Tegnap este tartották a debreceni frontharcosok saját otthonukban rendezett havi összejövetelüket. A nagy terem szinte szűknek bizonyult, mintegy 200-an vettek részt tisztek, altisztek és legénységi állományúak. A tisztek közül ott voltak: dr. Haendel Vilmos m. kir. udv. tanácsos, egyetemi ny. r. tanár, szkv. százados, a Csoport újonnan választott elnöke, dr. t. Szücs Géza kormányfőtanácsos, ügyvéd, a Csoport társelnöke, népf. százados, Fábray Béla és dr. Pórszász Károly szkv. századosok, Uray Sándor tart. lelkész-százados, dr. Nagy István és dr. Serly Béla ügyvédek, Kegyes Ferenc szervező tisz, Kosty János, Jámbor Lajos és Rostkowitz Artur népf. főhadnagyok Kelemet János népf. hadnagy és még számosan. Megjelent még a debreceni Honsz népes küldöttsége Behán Pál tanár, Honsz alelnök vezetése alatt.

Kegyes Ferenc szép szavakkal köszöntötte dr. Haendel Vilmos újonnan választott elnököt, egyben átadta részére a Központ megbízólevelét, mit az elnök szíves szavakkal köszönt meg. Majd felkérte Uray Sándor lelkész-századost előadása megtartására.

Uray Sándor amerikai útjáról beszélt el élményeket.

Az előadás után több felszólalás hangzott el, beszéltek dr. t. Szücs Géza, Csomor Gyula, a Csoport tevékeny alelnöke, Seprényi ny. tiszthelyettes Jámbor Lajos a Frontharcos című versét olvasta fel, mely a frontharcos harctéri szenvedéseit és az ezért megélt hálát és köszönetet tartalmazza. A vers nagy tetszést aratott.

A felszólalások befejezése után megjelentek a Frontharcos zenekar vídám muzsikája mellett az éjjeli órákig maradtak együtt kedélyes beszélgetések közt.

(Dpk)

— Szép sikerrel kecsegtet a famunkások álarcos bálja. A szombati álarcos bál szép sikerrel kecsegtet, mivel máris nagy érdeklődés észlelhető. A bálon megjelenő jelmezeket szép tárgyak fogják fogadni, amelyeket a jelmezesek között fognak kiosztani. A tárgyakat a famunkások munkanélküli műhelye készítette és a Magyar Ruháipar Rt. Arany Bika épületében levő kirakataiban megtekinthetők. Belépődíj személyenként 80 fl. lér, családijegy 3 személyre 2 pengő.

CECIL B. de MILLE

a világ legnagyobb rendezőjének (A Tizparancsolat, A Királyok-Királya, az Ave Caesar alkotójának) mesterműve

RESZKESS ALVILÁG

(Mienk a jövő)

az ifjúság himnusza 12 felvonásban.

Főszerepben: CHARLES BICKFORD ÉS JUDITH HALLEN.

Bemutató ma az Apollóban

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

AZ ELSŐ ELŐADÁSOK MÉRSEKELT HELYARAKKAL.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. Előfizetési ár: egész évre 26.—, félfévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ma: 1934 február 15. Csütörtök. Protestáns: Fausztin, római kath.: Fausztin vt., izr.: 5694 Sebat 30.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLÁS:

Északi légáramlás, túlnyomóan deült idő, erős éjjeli lehülés, nappal azonban enyhe idő.

A BUDAPESTI RÁDIO MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:
9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjárás, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

CSÜTÖRTÖK, február 15.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezsek. 10: Magyar tájak. 2. Vajda János versel. (Közbem. Hanglemezsek. — 12.05: Sponerné Martin Anna és Flesch Imre énekel, zongorán kísér Polgár Tibor. 1.30: Hanglemezsek. 4.00: A német ház. Bükk György elbeszélése. 5.00: Gazdalanfolyam. Pettenkoffer Sándor: Szélművelés VII. 5.30: Courland Jane zongorázik. 6.00: Angol nyelvtanítás. (J. W. Thompson.) 6.30: Budapesti Koncert: Szalonzenekar. 7.30: A rádió külföldi negyedórása. 7.45: Exotikus emlékek. Dr. Bánóczy Dezső hanglemezserevéje. 8.30: Magyar kutatók útja Ázsiában. Párbeszéd dr. Lambrecht Kálmán és dr. Princz Gyula között. 9.10: Közvetítés az Ostende-kávéházából. Veres Lajos és csángyzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel. 10.10: Hírek, ügétóversenyeredmények, időjárásjelentés. 10.30: Közvetítés az Ostende-kávéházából. Fejes-Damih szalon- és jazz-zenekar műsora Kalmár Pál énekesszámaival. 11.00: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezető: Rajter Lajos.

— Elmarad az Ady Társaság pénteki előadása. Az Ady Társaság pénteki előadása közbejött okok miatt elmarad.

— A Függetlenségi Kör kebelében alakult Kalászgárda vizsgáló bizottsága e hó 17-én, szombaton este 7 órai kezdettel reggelig tartó farsangi bált tart a Függetlenségi Körben, Piac u. 58. Ez alkalommal Hegymegi Kiss Pálné fogja felütni a gazdálkodó ifjúságnak a kalászfelvényt. Ez ünnepélyes jellegű mulatságra mennél számosabb megjelenést kér a rendezőség.

Nagy vágyódást érzek a Hortobágy után — írja Délamerikából Buttler Wright, Amerika volt magyarországi követe

„Mindent elkövetek, hogy visszatérhessek Magyarországra”

J. Buttler Wright, az amerikai Egyesült Államok 3 éven át volt budapesti követét Montevideoba helyezték át (Uruguay). Buttler Wright ismeretes volt szinte magyar barátságáról. Gyermekait magyarul taníttatta. Jövészont tartott fenn nemcsak a fővárosi hatóságokkal, hanem a magyar vidéket is sűrűn látogatta. Gyakran járt le vadászni Debrecenbe, a Hortobágyra és a Cserepes pusztára. Pár héttel ezelőtt egy Hortobágyon vadászó amerikai és angol urakból álló társaság megemlékezett Buttler Wrightról és képeslapon üdvözölte jelenlegi állomáshelyén. A volt követ most Montevideoból kedves levélben köszönte meg az üdvözlést, az aláíró magyar urak egyikének, Debreczeni János mérnöknek a többek között ezeket írja:

„A legkellemesebb emlékek támadnak fel bennem levelükre és nagy vágyó-

dást érzek a Hortobágy és a Cserepes pusztá után, ahol oly kedves órákat töltöttem. Be kell vallanom, hogy minél tovább vagyok távol Magyarországtól, annál erősebb az elhatározásom, hogy vissza kell oda térnem. Mindent elkövetek, hogy e vágyam teljesedjék. Remélem, hogy Önnel is fogok találkozni a Hortobágyon. Kérem, adja át üdvözlömet Edesatyjának, aki ellen az a kifogásom, hogy levelét úgy írja alá: az öreg Debreczeni. Nem gondolom, hogy jogosan használja ezt a jelzést. Mindig igaz barátsággal J. Buttler Wright.”

Az amerikai követ és meghatalmazott miniszter valóban többször kijelentette dr. Vásáry István polgármesternek, hogy szeretne véglegesen Magyarországon letelepedni. Magyarországra bár sok ilyen barátot szerezne a külföldön.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909 FEBRUÁR 15. HÉTFŐ. Lapszűnet.

1914 FEBRUÁR 15. VASÁRNAP. Vas Miklós eljegyezte Czinczár Olgát. A munkanélküliség ellen küzdő bizottság Rostás István főkapitány elnökelete alatt tartott ülésén kimondta, hogy 100 embernek élelmiszer- és tüzfautalványt oszt ki és a népkony-

hán 800 gyermeknek ad reggelit és ebédet.

1924 FEBRUÁR 15. PÉNTEK. A választás előestéjén nagy erővel foglalkoztatták a Független Ujság Nagy Vince mellett.

Elkészült a pallagi villamos, amelynek megnyitására megérkeztek a budapesti vendégek.

— Rádió, csillár, villanycikkék bámulatos olcsón Bányánál, Szent Anna 1. Dísz tárgyak javíthatnak.

— A Debreceni Orvosegyesület február hó 15-én, csütörtökön délután 6 órakor a belklinikai tanteremben tartja IX. tudományos ülését, amelynek tárgyszorozata a következő: Bemutató: 1. Hüttl Tivadár: Antithoracalis oesophagoplastica. Előadások: 1. Kelemen István: Adatok a gestatióval összefüggő benulásos agyavarok kérdéséhez. 2. Rencz Antal: A doudenum mobileröl.

— Ócska fémét, vasat legmagasabb árban vesznek, cserélek. Széchenyi ucca 48.

— Műkedvelő előadás a Csapókeremben. Vasárnap, 18-án délután tartja a Csapókeremi Református Olvasókör műkedvelő gárdája a szokásos családias jellegű műsoros előadását. Ez alkalommal szavaltatok, énekszámok, kuplék és több egyfelvonásos vígjáték teszik élvezetessé a műsort. Az előadás pontosan öt órakor kezdődik. Mindenkit szeretettel meghív a rendezőség.

— Ma, csütörtökön nyílik meg az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam tavaszi ciklusa. A tanfolyam ciklusa ma délután 6 órakor nyílik meg a városháza közgyűlési termében. Ez alkalommal dr. Csúry Bálint egyetemi professzor tart előadást a csángókról igen szép vetített képek kíséretében.

— A ruhaszereakció szélhámosságai nem debreceniek, hanem budapestiek. Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy a debreceni rendőrség nyomára jutott egy szélhámosság, amely szövegetek áruításával követett el visszaéléseket. A banda tagjainak nevét a hatóságoknak eddig még nem sikerült megállapítani, csupán „becenevüket”, amely szerint a szélhámosságok alvilági nevei: Pettyes, Madár, Csemegeszájú és Bikavadász. A rendőrség most megállapította, hogy ezek a szélhámosságok valamennyien budapestiek és azok, akik Debrecenben is ezekre a „becenevekre” hallgatnak, nem azonosak a szélhámosságokkal.

— Nagybőjti rend a római, kath. templomban. Hamvazószerdával kezdetét vette a római, kath. egyházban a bűnbánattartás üdvösséges ideje, amelyet a katolikus hívek mindenkor nagy buzgósággal szoktak felhasználni. A lelkipásztorkodó papság minden eszközt megragad, csak hogy a híveknek alkalmat adjon a lelki elmélyülésre. Ezidén is megtartják minden pénteken este 6 órai kezdettel a szokásos nagybőjti ájtatosságokat, amikor is a bőjti prédikációt Kovács Sándor káplán, a Katolikus Nagybőjti szerkesztője tartja. Ezen kívül mind a templomban, mind a kertéségi iskolakápolnában lesz még nagybőjti beszédcikkus, amelyet vasárnaponként a csapókeremi iskolakápolnában Kummergruber Emil kegyesrendi tanár tart, a Nyilastelepen Somogyi Ferenc káplán, a Homokkertben Szabó Imre káplán, a templomban pedig a fél 10 óras nagy-mise végzetével Kovács Sándor.

— Gyönyörű kaukázusi dió teleháló 320 pengő Fenyvesinél, Kis-templombazár.

— A Kereskedő Ifjak Dalköre e hó 18-án, vasárnap délután hat órakor tartja a Kereskedő Társulat Ferenc József út 8. szám alatti székházában levő helyiségében nyilvános főpróbáját. Műsorában zenekari számok, női kar és az országos dalosversenyen második díjat nyert vegyeskara énekesszámai szerepelnek. Belépődíj semmiféle címen nem lesz.

— Mindenféle asztalos munkákat olcsón vállal Vasadi József asztalosmester, Széchenyi ucca 8.

— Szabadelőadás a Munkás-Otthonban. Vasárnap délután 4 óraiúrt tartják meg a Munkás-Otthonban a szokásos szabadelőadást, amelynek kiemelkedő pontja lesz Farkas István országgyűlési képviselő tudományos előadása: Az európai mezőgazdaság fejlődési iránya címmel. A délutánt kiegészítő műsor fogja követni, amelyen szerepelni fog: burleszk, bohózat, szavaltat, táncszám és zenekari számok.

Gyászrovat

Nagy Imre ny. vármegyei aljegyző temetése. Ma, csütörtökön délután fél 4 órakor temetik a Köztemető II/a. számú ravatalozójából Nagy Imre ny. vármegyei aljegyzőt. A temetést a református egyház szertartása szerint Uray Sándor ref. lelkész végzi. A temetést Fehértői temetkezési vállalata rendezi.

Abai Imre temetése csütörtökön délután fél 3 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Hajdu Józsefné, szül. Tóth Margit életének 41-ik évében kedden délelőtt elhunyt. Halálát férje, Hajdu József vármegyei főtiszt és kiterjedt rokonsága mélyen gyászolja. Temetése csütörtökön délután négy órakor lesz a Köztemető I. oszt. ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Temetését Dankó temetkezési vállalat rendezi, Kossuth u. 3.

Sólyom Győző képkiallítása

A Csokonai-színház kitűnő bonvivánja az Angol Királynőben mutatkozik be a debreceni közönségnek — mint festőművész. Sok hangulatos képet állított ki, különösen könnyed és értelmes akvarelljei között akad sok kedves kép. A tárlat után melegen érdeklődik a közönség, amely a színpadról is csak előnyös oldalairól ismeri a kitűnő bonvivánt.

Nagy érdeklődés előzi meg a hortobágyi bikavásárt

Már többször hírt adtunk arról, hogy a Debrecen—Hortobágyi bikatelep szokásos évi magyar tenyész-bikavásárát február hó huszonketedikén, csütörtökön rendezi meg a Nagyhortobágy vasútállomás közepében fekvő Kis-Álomzug pusztai bikatelepen. A társulat vezetősége a vásár sikere érdekében mindent megtett, ennek eredményeképpen nem hiányzik a nagy és széleskörű érdeklődés sem. A vásár iránti érdeklődést csak fokozza az a körülmény, hogy a társulat a megvásárolt bikákat a vevő vasútállomásra díjtalanul szállíttatja, valamint az is, hogy a községek, birtokosok s legeltetési társulatok állami kamatmentes hitellel, nagy engedménnyel szerezhetik be tenyésztésük számára magyar-bika szükségletüket.

— A cipész szakosztály közgyűlése 15-én lesz este 7 órakor az ipartestület tanácstermében.

Könyvtőéseket,

egyszerű és díszes kivitelben

bőrlapokat, mappákat, üzleti könyveket, imakönyveket, zsoltárokat izlésesen, méltányos áron bekötünk.

Nagy Károly és Társai

Könyvnyomda • könyvtőészet • vonalozó intézet • üzleti könyv gyár, kisképfőintézet

DEBRECEN, Ferenc József út 49. TELEFON 20-18.

A diplomás ifjúság elhelyezése

A kormány által megindított mozgalom, amely a diplomás ifjúság elhelyezésére irányul, tudvalevően a helyi hatóságok is bekapcsolódtak. A mozgalommal kapcsolatban a polgármester most a következő közlést adta ki:
38-1934. Elm. ü. o.

HIRDETMÉNY

A diplomás ifjúság elhelyezés céljából megindított mozgalommal kapcsolatban felhívom a Debrecen sz. kir. város területén lakó összes állástalan diplomás egyéneknek, hogy fenti eljárás megindításához szükséges és kibocsátott kérdőíveket két példányban haladéktalanul vegyék át az elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth uca 20. földsz.) azt haladéktalanul töltsék ki s a kitöltött kérdőíveket az elsőfokú közigazgatási hatóságnál eszközöndő igazolással ellátottan közvetlenül küldjék fel az ADOB részére. (Budapest, Országház Árkád sor.)

Az igazolt kérdőívek legkésőbb folyó évi február hó 16-án postára adandók fenti címre.

Megjegyzem, hogy fenti kérdőívekért kizárólag az állástalan diplomás egyének jelentkezhetnek, azaz alkalmazás nélküli magyar honpolgár férfiak és nők, akik magyar egyetemen vagy főiskolán szerzett, vagy külföldről nosztrifikált hasonló rangú oklevéllel rendelkeznek. (Pl. orvos, mérnök, jogász, közgazdász, tanár, gazda stb.) Aki nem bír ily oklevéllel, mint pl. tanító, jegyző, technológus stb. az ezen akcióba nem kapcsolódhat be.

Együttal figyelemztem az érdekelteket, hogy a hatósági igazoláshoz igazoló okmányait saját érdekükben vigyék magukkal. (Oklevél, speciális képesítést igazoló bizonyítvány, katonai okmányok, orvosi bizonyítvány, rokkantsági igazolvány, családi állapotot igazoló okmányok.)

Debrecen, 1934. február hó 9.

Dr. Vásáry István
polgármester.

A HONSZ tagértekezletét elhalasztották. Tudomásul vétel végett értesítjük tagjainkat, hogy az e hó 18-ára hirdetett tagértekezlet elmarad, illetve azt későbbi időpontban fogjuk megtartani. A pontos időt idejében közölni fogjuk. Előnkösz.

A finnországi mezőgazdálkodásról. Finnországi kisczardák üzemi viszonyai címmel Stolp Ödön m. kir. gazdasági főtanácsos, gazdasági akadémiai tanár vasárnap, február tizennyolcadikán délután 5 órakor vetített képekkel kísért szakelőadást tart a gazdasági egyesület felkérésére a Polgári és Gazdakörben. Az előadásra ezúton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Olasz folyóirat nagy cikke a Hortobágyról. A „La Riviera del Carnaro” című gyönyörű kiállítású olasz képes folyóirat januári száma dr. Kuthi Sándor tollából olasz nyelvű szép cikket közöl a Hortobágyról „La Pusza di Hortobágy” címen. A bevezetés ismerteti Debrecen nevezetességeit, az egyetemet, a fürdőt, a Déri-múzeumot. A képek között ott látjuk az ötös fogatot, egy hortobágyi juhász-csendéletet, csikósokat stb. A cikk teljes három és fél oldalon jelent meg. A szerkesztőség két példányt küldött belőle dr. Vásáry István polgármesternek.

Jelentkezzenek a 19 évesek. Az érvényben levő jogszabályok értelmében az 1916. évben született magyar állampolgárok 19-ik életévükbe lépésüket január havában bejelenteni kötelesek. E határidő már lejárt s a szóbanforgó bejelentési kötelezettségnek az érdekeltek egyrésze még nem tett eleget. Az elmaradtak február 28. napjáig bezárólag még kivételesen eleget tehetnek anélkül, hogy eddigi malusztságukért kihágási eljárás során felelősségre vonatnának. — A bejelentőlapok a m. kir. rendőrkapitányságon vehetők át. A bejelentési kötelezettség alól azok sem mentesek, akik eddig más bejelentőlap, pl. a születésük, már szerepeltek.

Az Orion rádiópályázat bírálóbizottságának jelentése a pályázat díjainak odaítéléséről. A bírálóbizottság a Magyar Rádióhíttel kapcsolatban az Orion rádiógyár által meghirdetett rádiópályázatról a következőket állapította meg: A legtöbb pályázatot a kúnszentmártoni társasági polgári iskola, soproni ev. liceum, kecskeméti polgári fiúiskola, nyiregyházi leánykálvineum küldték be. A fentiek alapján a bírálóbizottság egyhangúlag a következő döntést hozta: a legtöbb pályázatot beküldő iskolának felajánlott díjat, egy darab Orion, 331. sz. 3+1 csöves Band-Pass vevőt a kúnszentmártoni társasági polgári iskolának ítéli oda. Ezek után a bírálóbizottság egyénileg bírálta el a beérkezett pályaműveket és az előképzettség figyelembevételével a következőket találta a legjobbaknak és így a díjakra érdemeseknek: Az első díjat: 1 darab Orion 7133. sz. 3+1 csöves kis Super vevőgépet reflex kapcsolásban, kapja Mónus János, a Pongrác úti elemi iskola IV. oszt. tanulója, lakik: Budapest, X., Pongrác út 17. MN-épület IV. lépcső, I. 31. „A rádió” című verséért. A második díjat: 1 darab Orion 7224. sz. 2+1 csöves univerzális vevőgépet kapja: Csák Mária, a dunaföldvári polg. isk. III. oszt. tanulója, lakik: Dunaföldvár, királyi járásbíró-ság, szépirodalmi dolgozatáért. A harmadik díjat: 1 darab Orion 9111. sz. lengőnyelven hangszóró chassist kapja: Sebestyén János, a VII. ker. áll. Madách Imre gimn. VII. o. tanulója „Óda a rádióhoz” és „Ének az antennákról” című verséért, illetve novellájáért. Mivel ezen pályaművek igen kiválóak, az eredetileg kifizetett díjon felül a Orion-gyár a III. díj nyertesét külön jutalomban is részesíti. A pályázat előírásának megfelelően az első díj nyertes tanintézetének, a budapesti IX. ker. Pongrác úti elemi iskolának ítélte oda a bírálóbizottság a pályázati felhívásban kijelölt 1 darab Orion 7050. sz. 5+1 csöves vevőkészülékét. A bírálóbizottság elhatározta, hogy a modern technika, így a rádió iránti érdeklődés fokozása terén kifejtett lelkes működésükért a soproni ev. liceumnak, a kecskeméti polgári fiúiskolának, a nyiregyházi Leánykálvineumnak a pályázaton kiírt díjakon felül egyenként 50-50 pengő katalógus-értékű Orion rádióalkatrészekre jogosító utalványt küld. A pályázatra ragasztott bélyegeikért befolyt P 249.96, mely összeget az Orion rádiógyár P 500-ra kiegészítve, a pályázati feltételek értelmében öfóméltósága Horthy Miklósné inségakciójára átutalta. A dolgozatok hangjából kicsendülő forró hazaszeretet és valóságosság, nemkülönben a sok szunnyadó elbeszélői készség mély benyomást tett a bírálóbizottság tagjaira.

Vásároljon hirdetőinknél.

MA, CSÜTÖRTÖK DÉLUTAN ZÓNA A LEGSZEBB OPERETT

BOB HERCEG

MA, CSÜTÖRTÖK ESTE A LEGNAGYOBB OPERETT SIKER

BÁL A SAVOYBAN

„C” bérlet.

PÉNTEK, SZOMBAT, VASÁRNAP

A humr és a tánc fejedelmei! — A világhírű

KÉT LATABÁR

vendégszereplése a kacagató

BOLONDÓRA

operettujdonsgában.

Helyárak 20-220 fillérért.

Felhívás Debrecen házfelügyelőihez! Felhívom a kartársak figyelmét, hogy e hó 15-én, csütörtökön este 6-7-ig választmányi ülés lesz, melyre kivételesen az összes választmányi tagok pontos megjelenését kérem. 7 órától fél nyolcig könyvtára s utána hivatalos óra. Fontos mennél nagyobb számban való megjelenés. A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesülete debreceni csoportja nevében a vezetőség.

Ragadozó állatok irtása méreggel. A Debreceni Vadásztársulat Debrecen sz. kir. város határára bérelt vadászterületén és pedig: 1. Lóversenyterén. 2. Monostorerdőn. 3. Nagyerdőn. 4. Apafajárdón. 5. Nagyerdei erdőszőlőknél és környékén. 6. Szatán. 7. nagycseri erdőszőlőknél és környékén. 8. Somai erdőőri laknál és környékén. 9. Haláptelki erdőőri laknál és környékén. 10. Hármashegy erdőőri laknál és környékén. 11. Halápi erdőőri laknál és környékén. 12. Halápi erdőőri laknál és környékén. 13. Kanálhegyi erdőőri laknál és környékén. 14. Régi bányai erdőőri laknál és környékén. 15. Mézeshegyi erdőőri laknál és környékén. 16. Felsőpaci erdőőri laknál és környékén. 17. Alsópaci erdőőri laknál és környékén. 18. Ohati erdőn. 19. Savósgúthi erdőn. 1934. évi január hó 1-től, 1934. évi december hó 31-ig terjedő időre kártékony és ragadozó állatoknak méreg (phosphoricum) által való pusztítására hatósági engedélyt kért. Az érdekeltek és szomszédos lakosság 8 napon belül a m. kir. rendőrség debreceni kapitányságánál nyilatkozhatnak.

•SZÍNHÁZ•MOZI• •HANGVERSENY•

A SZÍNHÁZ MŰSORA

CSÜTÖRTÖK délután 3 órakor: Bob herceg. (Zóna.) — Este 8 órakor: Bál a Savoyban. (C. 20. bérlet.)
PÉNTEK este 8 órakor: A két Latabár vendégfelléptével: Bolondóra. (Ujdon-ság.)

No 17.

Remekül sikerült grand-guignol a Vig-színház új műsora. Izgalmas detektívdráma, érdekes fordulatokkal és tele misztikummal. Egy titokzatos házban játszódik le a történet. Az alvilág életét dolgozza fel ez a film s a banditák és a detektívek örök küzdelme pereg le a vásznon.

Leon Lion férfias és kemény alakítást nyújtott, Mora Brand pedig könnyed és eleven volt.

A kísérő műsor szórakoztató és érdekes.

TURISTASÁG

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya szombaton, február 17-én, a hóviszonyokat kihasználva, két kirándulást rendez, az egyiket Lillafüredre, a másikat Mátraházára. Mindkét kirándulásra indulás a szombat délutáni vonat-tal.

Lillafüredi tura. Indulás fél 3 órakor, érkezés Miskolcra fél 8 órakor. Szállás az avasi turistaházban. Onnan reggel 6 órakor indulás motorossal Lillafüredre, Lillafüredtől sítálpokon szánok után tel a Garadna völgyébe. Ott ebéd és délután lesiklás Diósgyőrbe. Vissza Debrecenbe este 10 órakor, étkezés batyuból. Vezető: Szeremley Ila.

Második tura a Mátraházára. Indulás szombaton délután 12 órakor, érkezés Gyöngyösre este, onnan autobusszal fel Mátraházára. Szállás a turistaházban. Sielés és ródliázás. Visszaérkezés Debrecenbe hétfőn hajnalban. Mindkét turára jelentkezni lehet Springer József könyvkereskedő, egyesületi titkárnál.

Szerda esti összejövetelünk — mint minden héten — az Angol Királynő Bunda-helyiségében lesz.

KÖZGAZDASÁG

KISEBB ÁRVALTOZÁSOK A TERMÉNYTÖZSDÉN

Határidőüzlét:

Búza: március 8.53, 55, 58, 50, 45, 42, 40, 35, 38, zárlat 8.42-43, május 8.70, 73, 65, 63, 64, 62, 60, 57, 51, 60, zárlat 8.60-61.

Rozs: március 5.40, 42, 44, 39, 36, 33, 28, 34, 40, zárlat 5.28-40, május 5.70, 72, 67, 60, 63, zárlat 5.62-64.

Tengeri: május 9.25, 28, 25, 20, 18, 16, 15, 14, 20, zárlat 9.18-20.

Készárúüzlét:

Búza: tiszai 77 kg 8.55-8.80, 78 kg 8.65-8.90, 79 kg 8.75-9.00, 80 kg 8.85-9.10, ftiszai 77 kg 8.45-8.65, 78 kg 8.55-8.75, 79 kg 8.65-8.85, 80 kg 8.70-9.00.

Rozs: 5.20-5.35, tak. árpa 8.30-8.60, sörárpa 8.75-12.00, zab 9.10-9.30, tengeri tiszai 8.00-8.20, egyéb tengeri 8.65-8.75, korpa 7.20-7.30.

A készárúvásáron búza 15 fillérrel olcsóbb, rozs 5 fillérrel drágább, zab nem változott, tengeri 10-30 fillérrel olcsóbb.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 8.00-7.60-7.50 és boletta, rozs 3.50-3.00 és boletta, árpa 6.50-6.00, zab 6.50-6.00, ótengeri 7.50-7.20-7.00, újtengeri 6.50-6.20-6.00-5.50, lucerna 4.00, széna 3.50-3.20-2.80, lóhere 3.50, bükköny 2.60-2.40, alomszalma 1.30-1.20, rozsszalma 1.60-1.50, zsupszalma 1 kéve 8-10 fillér, cukorrépa 1.10-0.90, takarmányrépa 0.90-0.80.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 17.45-17.85, 100 cseh korona 14.10-14.30, 100 dinár 7.80-8.30, 100 dollár 341.00-351.00, 100 lei 3.42-3.46, 100 leva 4.00-4.26, 100 líra 29.90-30.20, 100 német márka 135.70-136.60, 100 osztrák schilling 78.70-80.70.

A nemzetközi tőzsdéken ma mindenhol jelentékeny értéksökkenéssel jegyezték a cseh koronát, ami Budapesten is éreztette hatását, úgy, hogy a Nemzeti Bank két és fél ponttal szállította le a cseh korona értékét, amelyet a tegnapi 16.60-nal szemben 14.10-ben állapított meg.

A szénarany kilója 5250-5200 pengő.

ORSZAGOS VÁSÁROK

Február 15, csütörtök. Bajna, Dráva-fok, Mád, Tiszalök.
Február 16, péntek. Csenger, Miske, Szarvas.

Szombaton délután ünnepélyes keretek között adják át Vásáry polgármesternek a nagy sportkitüntést

Országos ankét Debrecenben az úszósport fejlesztésére

A Nemzeti Sport fővárosi sportnapilap 1933. évi karácsonyi nagydíját — mint ismeretes — dr. Vásáry István, Debrecen város polgármesterének ítélte oda a szakzsúri egyhangú javaslata alapján. Ezt a legnagyobb sportkitüntést eddig Klebelsberg Kunó kultuszminiszter és Karafiáth Jenő kultuszminiszter kapták meg a fővárosi Nemzeti Úszoda, illetve a testnevelési törvény megalkotásáért. A Nemzeti Sport Vásáry István kitüntetésével a sporttal kapcsolatos alkotásait és országos jelentőségű tevékenységét ismerte el és értékelte és főleg a debreceni fedett úszoda és a Stadion létesítése aratott osztatlan elismerést.

A szép díjat ünnepélyes keretek között Debrecen egész társadalmába bevonásával — amely együttérzés és részvét kérés az ünnepekből — adják át szombaton délután 4 órakor a városháza feldíszített közgyűlési termében. A szép díjat a Nemzeti Sport felkérésére és Debrecen sporttársadalmának és közönsége nevében is Ady Lajos kir. tankerületi főigazgató adja át.

Ugyanakkor országos ankét lesz a városháza közgyűlési termében. Ugyanis a

Magyar Úszószövetség az úszás oktatás legszélesebb körben való kiterjesztésére és a vízből mentés megszervezésére zászlóbontó ankétot tart és Debrecenben indítja el azt a mozgalmat, amelynek címében minden benne van: Mindenki tudjon úszni.

Erre az ankétre Debrecenbe érkezik a Magyar Úszó Szövetség vezérkara, Bély Alajos vezérkari alezredes, katonai attasé, Kéler Tibor táblabíró, a Magyar Úszó Szövetség társelnökei, dr. Balogh László, a Nemzeti Sport főmunkatársa, az Úszó Szövetség ügyvezető elnöke, dr. Bárány István, Európa-bajnok, országos úszókapitány, dr. Fadyas Miklós titkár.

A társadalmi ankétan az úszósport, közelebbről Debrecen sportéletének minden mozzanatát megtárgyalják s részt vesznek azon Debrecen sportkörei, sportegyesületei, sportszövetségek, a katonai és polgári társadalom színe-java, egyház, hatóságok kiküldöttei, iskolák képviselői, levették, cserkészalakulatok, stb. képviselői és kiküldöttei.

Ugy a Vásáry-sportdíj átadási ünnepsége, mint az úszósport fejlesztését célzó ankét országos jelentőségű lesz.

IZGALMAS LESZ A PHÖBUS-BOCSKAY TALÁLKOZÁS

Vasárnap már teljes erővel megindul a futballszekción: a profik megindulnak a bajnoki küzdelmeket az olyan sokat jelentő pontokért. Az első forduló egyik legérdekesebb és legizgalmasabb mérkőzése Debrecenben kerül előtérbe, ahol az első liga két kék-sárga együttese csap össze, a Bocskay és az újonc Phöbus.

A mérkőzés fél 3 órakor kezdődik, előzőleg a DVSC és a KSE játsszák le az ősről elmaradt bajnoki meccsüket.

A jegyelvétel a Svetits-bérpalotai dohánytözsdeben máris megindult.

SZABOLCS A LÉTSZÁM-EMELES MELLETT SORAKOZIK FEL

Közeleg a február 18-iki rendkívüli közgyűlés s mindinkább kitűnik, hogy kik azok az egyesületek, amelyek nem felejtkeznek meg régi tanítómestereiknek, a DTE-nek sorsáról. Ma Mátészalka kereste meg a DTE-t és meglehetősen lelkesen említi meg, hogy készséggel áll a létszámemelési ügy mellé, tekintettel arra, hogy a DTE-ről van szó. Ezek szerint Szabolcsban most már csak a NyAFE az egyedüli, aki a létszámemelés ellen van. Szabolcs imponáns megmozdulása remélhetőleg felébreszti a debrecenieket is, kik az anyatejből táplálkozva, duzzadt, erőteljes egyesületekké lettek. Alig hihető, hogy Debrecen csapatai lesznek azok, kik megakadályozzák a létszámemelést, mert a DTE mindenkor a legbarátiasabb és legsportszerűbb ellenfél volt. Sportpolitikában a legjobban megértő és hasonló esetben mindenkor legelőször sietett a balsorsban szenvedő segítségére.

Felhívás. A DKASE választmánya és labdarugó szakosztálya pénteken, e hó

16-án este 8 órakor a Kereskedők és Utazók helyiségében (Bika, félemelet) szakosztályi és választmányi ülést tart. Az elnökség ezúton is felhívja összes tagjait, hogy az egyesületre nézve döntő fontosságú tárgysorozatra való tekintettel azon teljes számban jelenjenek meg. Elnökség.

— Temetőművészet. Az új köztemető országos hírvé tervezője, Debrecen város műszaki tanácsosa, Borsos József építész-mérnök a Déri-múzeum előadótermében e hó 17-én délután 6 órakor a temetőművészetéről vetített képes előadást fog tartani. Az illusztris előadó Európa összes híresebb temetőit ismertetni fogja.

Jegyezze fel a címünket! Nyomtatvány Könyv Klisé

szükséglete beszerzésénél forduljon bizalommal hozzánk! Szépen dolgozunk! és jutányos áron!

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • valószínű intézet • üzleti könyv gyár. klisé készítés

DEBRECEN, FUGGŐ JÓZSEF UT 49. TELEFON 20-18.

A POLIP

BÜNYÜGYI REGÉNY A KÉMEK VILÁGABÓL
Írta: Stephen William White — Vécsey Leo fordítása

(19)

— Meg vagyok róla győződve magam is...

— Mennyit szabad tehát... — s ezzel előhúzta pénztárcáját.

— Pénzt, nekem?... Nem, kedves uram, ez sértés!

— Egyáltalában nem volt szándékom megsérteni önt. És mielőtt még határozottan nem mondana, eszébe kell juttatnom, nálunk nincs olyan összeg, bármily magas is legyen, mely szerepet játszana, korlátlan anyagi erő áll rendelkezésünkre.

— Akármilyen szegény vagyok, szolgálati ügyekből kifolyólag soha nem fogadok el pénzt.

— Amint akarja. Számíthatok tehát arra, hogy a trónörökös tegnap esti látogatása a „Milliomosok Klubjában, kettőnk titka maradjon?

A detektív pár pillanatig gondolkodott.

— Amennyire rajtam áll, igen. Természetesen csak úgy, ha semmi sem jön közbe.

Csilió doktor felállott.

— Köszönöm — mondotta —, bízom a szavában. Talán egyszer én is tehetek valamit az ön érdekében.

— Talán. Talán nemsokára már!

A két férfi szemben állt egymással és farkasszemet nézett. Így üdvözlik egymást a vívók, mielőtt a

kardok keresztenék egymást. — Mindketten tudták, hogy egy percig sem bízhatnak a másikban.

Az ajtó becsapódott Csilió doktor után és a detektív egyedül maradt.

— Mit jelent ez a látogatás? — kérdezte önmagától. — Egyáltalában nem az a benyomásom, mintha ezt az egész komédiát csak azért rendezték volna, hogy a tegnapi jelenet titokban maradjon. De hát akkor miért jött hozzám ez az ember és miért leplezte le magát részben?

„Korlátlan anyagi erő áll rendelkezésünkre” — mondotta. — Tehát többben is részesek ebben a galád vállalkozásban. És Csilió doktor is csak egyike a harcba vezényelt jobbagyoknak, kiket a háttérből láthatatlanul kormányoz valaki.

Szegény Sidorovszky gróf, milyen kezekbe kerültél! Szomorú kilátásaid vannak. Szeretted a trónörökös feleségét, hagyta, hogy Csilió doktor rávegye a főhercegnőt erre a kalandor vállalkozásra a „Milliomosok Klubjában, hol férje hűtlenségéről meggyőződhet. Te ezt azért tetted, hogy megnyerjed őt magadnak, de mi a céljuk a többieknek?

— És az eltűnt térképek?... Megcsóválta a fejét.

— Talány talány után. Semmi

kivezető útát nem látok.

Csengetett.

— Kérem, hozza el nekem az „Epok” mult havi összes számát — szölt házvezetőnőjének.

Ahogy a terjedelmes újságcsomag megérkezett, egyik számot a másik után gondosan átnézte. Mindazt, amit az udvarról, de különösen a főhercegnőről talált ebben az udvari körökkel szoros összeköttetésben álló újságban, feljegyezte. Minden katonai hírt gondosan áttanulmányozott, de az összes magasrangú vendégekről, erőszak, gyilkosság és rablásról szóló híreket is.

Az „Epok” a főhercegnő minden cselekedetét dicséretreméltó szorgalommal feljegyezte. Három héttel ezelőtt egy gyermekmenhely felszentelésén vett részt, a rákövetkező vasárnap egy új templomba ment el, majd fényképfelvételt hozott róla a lap, amint egy falábu koldusnak alamizsnát ad. A kép alatti szöveg elmondja, hogy a főhercegnő gyakran jótékonykodik, ha a központi parkon átkocsizik.

De a detektív figyelmét egy másik kép kötötte le, mely egy repülőteri jelenetet örökített meg. A főhercegnő udvarától körülveve áll a téren és Sidorovszky grófnak, aki repülő dresszben hajlik meg előtte, átad egy kis csomagot. A kép alatti szöveg elmondja, hogy az alezredes a határa repülése alkalmával egy doboz csokoládét visz magával, amit a főhercegnő küld az anyjának és amit a határon a gróf postára fog a lni. A detektív megnézte ezen szám dátumát. Előző hónap huszonegyediké volt.

Míg gondolataiban elmerülve látogatta ezt a körülményt, házvezető

tőnője bejelentette a külügyminisztert.

A detektív elébe ment.

— Itt van a kegyelmes úr autója? — kérdezte.

— Igen, De...

— Akkor azonnal indulunk, amint felöltöztem.

Egy negyedóra múlva mindketten az autó mellett állottak és a detektív kiadta a vezetőnek a parancsot, hogy hajtson a hadügyminisztériumba.

— Kire gyanakszik? — kérdezte a miniszter, amint az autó megindult.

— Több emberre — válaszolta röviden a detektív.

A hadügyminiszter, Rausch Pál gróf, aki a két urat azonnal fogadta, öreg, őszszakállú úr volt. Már ismerte a történeteket.

Cardon minden ceremónia nélkül röviden és elszántan lépett fel.

— Uraim — kezdte —, most van időnk dolgozni. Mikor van ebéd-idő?

— Egy és két óra között.

— Akkor valami ürügy alatt el kell most küldeni Sidorovszky alezredest.

A hadügyminiszter szemüvege felett a detektívre nézett és minden válasz nélkül leemelte a telefon hallgatóját.

— Halló! Itt a miniszter. Sidorovszky alezredes, legyen szíves, menjen azonnal a tengerészeti minisztériumba és hozzon egy másolatot azon jelentésekről, melyeket a légi flotta legutóbbi gyakorlatozása alkalmából kaptak... Igen... Ha a jelentés még nincs kész, úgy várja meg az alezredes úr... Igen, köszönöm...

(Folytatjuk.)

